

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์

สคต. ณ กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย

วันที่ 29 มีนาคม – 2 เมษายน 2564

อินโดนีเซียเลื่อนการนำเข้าข้าวเป็นเดือนมิถุนายนเพื่อยุติการโต้แย้ง

สรุปข่าว

รัฐบาลอินโดนีเซียเลื่อนแผนการนำเข้าข้าว 1 ล้านตันจนถึงเดือนมิถุนายน 2564 เนื่องจากได้รับการกดดันจากชาวนา ผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยงานของรัฐในช่วงเดือนที่ผ่านมา จากการศึกษาที่ประเทศกำลังใกล้เข้าสู่ฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าวในเดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม

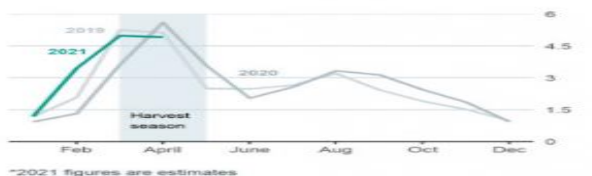
ประธานาธิบดี Joko Widodo “Jokowi” กล่าวว่า รัฐบาลจะระงับแผนการนำเข้าดังกล่าวจนถึงเดือนมิถุนายน 2564 เนื่องจากราคาข้าวเปลือกต่ำกว่าที่คาดการณ์ และรับประกันว่า Bulog (หน่วยงานด้านโลจิสติกส์) จะซื้อข้าวจากชาวนา และจะสั่งให้กระทรวงการคลังช่วยเหลือด้านงบประมาณ

รัฐบาลอินโดนีเซียมีข้อตกลงด้านการนำเข้าข้าวกับไทยและเวียดนาม แต่เป็นทางเลือกสุดท้ายเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งแผนการนำเข้าข้าวเกิดขึ้นในช่วงที่ปริมาณการผลิตข้าวในประเทศช่วงเดือนมกราคม - เดือนเมษายน มีจำนวน 14.54 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.84 จากข้อมูลของสำนักสถิติอินโดนีเซีย (BPS)

การนำเข้าข้าวเป็นประเด็นข้อพิพาทหลายครั้งระหว่างรัฐบาลและสมาคมชาวนา โดยการนำเข้าข้าวของรัฐบาลเป็นไปเพื่อการสำรองข้าวเพื่อป้องกันราคาข้าวแพงและการขาดแคลน ส่วนใหญ่ชาวนาซึ่งเป็นผู้มีรายได้ต่ำ ต้องการขายข้าวในราคาที่สูงขึ้น

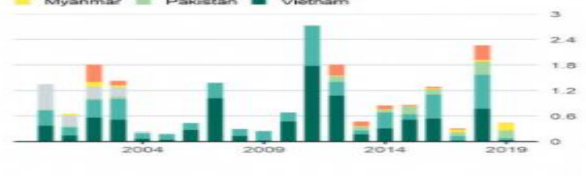
Govt holds rice import plan until June, after the harvest season

Rice production* (in million tons)

*2021 figures are estimates
Chart: JP/Dzulfiqar Fathur Rahman | Source: Statistics Indonesia (BPS)
(JP/Dzulfiqar Fathur Rahman)

Rice import, by country of origin (in million tons)

The Jakarta Post

กระทรวงเกษตรอินโดนีเซียประเมินอุปทานข้าวของประเทศมาจากการเกินดุลของปีที่แล้ว และผลผลิตข้าวในประเทศปีนี้ ซึ่งจะมีส่วนเกินจากการบริโภค 12.56 ล้านตัน แม้ไม่ได้มีการนำเข้าในช่วงเดือนมกราคม - เดือนพฤษภาคม 2564

ข้อมูลจากโครงการอาหารโลก (WFP) ที่เผยแพร่เมื่อเดือนพฤษภาคม 2563 แสดงว่า อินโดนีเซียพึ่งพาผลผลิตข้าวภายในประเทศเป็นหลัก ทำให้อัตราส่วนการพึ่งพาการนำเข้าข้าวอยู่ที่ร้อยละ 6.2 แต่แผนการนำเข้าข้าวเป็น 2 เท่า ของการนำเข้า 444,508.8 ตันในปี 2562 โดยรัฐบาลกำลังวางแผนที่จะนำเข้าข้าวเพื่อสร้างสต็อกกันชนของประเทศ ภายใต้การดำเนินการของ Bulog ซึ่งกำหนดให้มีสต็อกกันชน 1 – 1.5 ล้านตัน เพื่อรักษาความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ

Budi Waseso ประธาน Bulog กล่าวว่า คลังสินค้าของ Bulog มีข้าวส่วนเกิน 1 ล้านตัน จากการซื้อจากชวานาเมื่อต้นปี 2564 ประมาณ 200,000 ตัน และกำลังวางแผนที่จะเพิ่มสต็อกอีกประมาณ 400,000 ตันจนถึงเดือนพฤษภาคม ทั้งนี้ คาดว่าภายในสิ้นปีจะมีจำนวนข้าวถึง 2.2 ล้านตัน โดยคาดว่าจะมีการเก็บเกี่ยวอีกครั้งในเดือนสิงหาคมและกันยายน ซึ่งชวานาจะได้รับการประกันการซื้อข้าว

Budi เสริมว่า ปัจจุบัน Bulog ต้องบริหารจัดการข้าวที่มีคุณภาพลดลงจำนวน 106,000 ตันที่ส่วนใหญ่มาจากการนำเข้าในปี 2561 โดยกำลังรอผลการพิจารณาจากรัฐบาลว่าจะดำเนินการอย่างไรกับข้าวดังกล่าว ในขณะที่เดียวกัน รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2564 ระบุว่า Bulog มีสต็อกข้าวจากการซื้อข้าวในปี 2561 ที่เหมาะสำหรับการบริโภคน้อยกว่า 500,000 ตัน

Yeka Hendra Fatika เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกล่าวว่า หน่วยงานพบการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสมในกระบวนการกำหนดนโยบายสำหรับแผนการนำเข้าข้าว การบริหารจัดการสต็อกข้าว และการดำเนินโครงการให้ความช่วยเหลืออาหารที่ไม่ใช่เงินสด (BPNT) เนื่องจากนโยบายขาดความเชื่อมโยงกัน โดยสัปดาห์หน้าจะรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเสริมสร้างความแข็งแกร่งของข้อมูลที่มีอยู่

Henry Saragih ประธานสหภาพเกษตรกรของอินโดนีเซีย (SPI) กล่าวว่า สหภาพฯ ยินดีกับการตัดสินใจของประธานาธิบดี และเรียกร้องให้บริษัทรัฐวิสาหกิจซื้อข้าวจากชวานาหรือสหกรณ์ชวานาโดยตรงเพื่อลดห่วงโซ่อุปทานและเพิ่มผลกำไร ชวานาสามารถผลิตข้าวเพื่อตอบสนองความต้องการข้าวในประเทศ ดังนั้นอินโดนีเซียสามารถมีอธิปไตยด้านอาหาร

Rusli Abdullah นักเศรษฐศาสตร์สถาบันเพื่อการพัฒนาเศรษฐศาสตร์และการเงิน (Indef) กล่าวว่า รัฐบาลควรคำนึงถึงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการเพาะปลูกล้มเหลว รวมทั้งฤดูกาลเก็บเกี่ยวที่กำลังจะมาถึงก่อนที่จะสั่งการให้ Bulog นำเข้าข้าวที่อาจนำไปสู่ความผันผวนของราคาข้าวเปลือกและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรต่อไป การนำเข้าเป็นทางเลือกสุดท้ายเมื่อ Bulog ไม่สามารถซื้อข้าวเปลือกจากชวานา หรือคุณภาพข้าวเปลือกของชวานาไม่เป็นไปตามคุณภาพที่กำหนด

วิเคราะห์ผลกระทบ โอกาส/แนวทางการปรับตัวของภาครัฐ/ภาคเอกชน/ผู้ประกอบการไทย

อินโดนีเซียต้องการนำเข้าข้าวเพื่อสำรองข้าวไว้ในคลังสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางสังคม ทั้งจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 และภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในอินโดนีเซีย โดยรัฐบาลอินโดนีเซียมีข้อตกลงด้านการนำเข้าข้าวกับไทยและเวียดนาม

อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดี Joko Widodo “Jokowi” ประกาศเลื่อนการนำเข้าข้าวจนถึงเดือน มิถุนายน 2564 เพื่อยุติข้อโต้แย้งต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ 1) สมาคมชาวนาจากการที่ประเทศกำลังใกล้เข้าสู่ฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวในเดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม 2) กระทรวงเกษตรอินโดนีเซียที่ประเมินอุปทานข้าวของประเทศมาจากส่วนเกินดุลของปี 2563 และผลผลิตข้าวในประเทศปี 2564 ซึ่งจะมีส่วนเกินจากการบริโภค 12.56 ล้านตัน แม้ไม่ได้มีการนำเข้าในช่วงเดือนมกราคม - เดือนพฤษภาคม 2564 และ 3) Bulog (หน่วยงานด้านโลจิสติกส์) ซึ่งรายงานคลังสินค้ามีข้าวส่วนเกิน 1 ล้านตัน จากการซื้อจากชาวนาเมื่อต้นปี 2564 ประมาณ 200,000 ตัน และกำลังวางแผนที่จะเพิ่มสต็อกอีกประมาณ 400,000 ตันจนถึงเดือนพฤษภาคม ทั้งนี้ คาดว่าภายในสิ้นปีจะมีจำนวนข้าวถึง 2.2 ล้านตัน โดย Bulog ต้องมีสต็อกกันชน 1 – 1.5 ล้านตัน เพื่อรักษาความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ

นอกจากนี้ หน่วยงานผู้ตรวจการแผ่นดินพบกระบวนการกำหนดนโยบายสำหรับแผนการนำเข้าข้าว การบริหารจัดการสต็อกข้าว และการดำเนินโครงการให้ความช่วยเหลืออาหารที่ไม่ใช่เงินสด (BPNT) ขาดความเชื่อมโยงกัน โดยจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของข้อมูลข้าวต่อไป

ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวของอินโดนีเซียเป็นประเด็นข้อพิพาทหลายครั้งระหว่างรัฐบาลและสมาคมชาวนา โดยข้อมูลข้าวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของอินโดนีเซียมักไม่สอดคล้องกัน การตัดสินใจเลื่อนการนำเข้าข้าวในครั้งนี้ของประธานาธิบดี Joko Widodo จะส่งผลให้เกิดการชลอการนำเข้าข้าวจากไทยในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวของอินโดนีเซีย

ที่มา : Jakarta Post ลงวันที่ 30 มีนาคม 2564

.....